

USAID
FROM THE AMERICAN PEOPLE

**THE CENTER FOR
PEOPLE AND FORESTS**

The Grassroots Equity Newsletter

Làm việc với người dân địa phương ở Khu vực sông Mekong nhằm thúc đẩy những sáng kiến hiệu quả về công bằng trong giảm thiểu biến đổi khí hậu.

• SỐ 4 • THÁNG 12 NĂM 2014

Về chương trình GREEN Mekong

Bản tin này được thực hiện bởi Chương trình Công bằng cho người dân và tăng cường mạng lưới ở khu vực Mekong (GREEN Mekong), với mục tiêu tăng cường năng lực cho các bên liên quan tại cấp cơ sở và các nhà hoạch định chính sách ở vùng hạ lưu sông Mekong nhằm thúc đẩy công bằng trong các chính sách và thực hành về giảm thiểu biến đổi khí hậu từ rừng.

Chương trình được xây dựng dựa trên thực tế là nhu cầu, nguyện vọng, kiến thức, và sự tham gia của người dân đóng vai trò quan trọng trong quá trình ra quyết định liên quan đến quản trị và quản lý rừng. Ở khu vực hạ lưu sông Mekong, nơi hàng triệu người vẫn sống phụ thuộc lớn vào nguồn tài nguyên rừng, những chiến lược và chính sách được xây dựng để bảo vệ rừng, giảm phát thải cac-bon và giảm thiểu biến đổi khí hậu sẽ chỉ thành công nếu có sự tham gia tích cực của các cộng đồng địa phương.

Chương trình GREEN Mekong được tài trợ bởi Phái đoàn Phát triển khu vực châu Á (RDMA) thuộc Cơ quan Phát triển quốc tế Hoa Kỳ (USAID) và thực hiện bởi RECOFTC – Trung tâm vì Con người và Rừng.

Chào mừng đến với Bản tin Công bằng cho người dân.

TRONG SỐ NÀY

- Các nhóm học hỏi khu vực tiếp tục củng cố sự tham gia
- Nhìn nhận khái niệm và lợi ích của công bằng thông qua thực hành tại thực địa ở CHDCND Lào
- Cập nhật từ Quỹ GREEN Mekong Challenge
- Công bằng trong biến đổi khí hậu và REDD+: Sổ tay dành cho thúc đẩy viên cơ sở
- Các nguồn tài liệu về công bằng
- Ống kính giới

Các nhóm học hỏi khu vực tiếp tục củng cố sự tham gia với cộng đồng lâm nghiệp.

Chương trình Công bằng cho người dân và tăng cường mạng lưới ở khu vực Mekong (GREEN Mekong) do USAID và RECOFTC (Trung tâm vì Con người và Rừng) tổ chức Cuộc họp Nhóm học hỏi khu vực (RLG) lần 2 về Quản trị rừng công bằng từ ngày 9 đến ngày 12 tháng 9 tại Huế, Việt Nam cho 20 cán bộ nhà nước trong ngành lâm nghiệp từ Campuchia, Lào, Thái Lan và Việt Nam.

Một nhóm đại biểu Việt Nam trình bày về công bằng lâm nghiệp và phương pháp thu hút sự cam kết tham gia của cộng đồng.

Cụ thể, họ khám phá các phương pháp giải quyết vấn đề công bằng, sử dụng các công cụ khác nhau và xác định các vấn đề công bằng chính để tập trung trong bối cảnh dự án hiện thời của họ. Nhóm đến thăm xã Hương Lộc, huyện Nam Đông để gặp người dân. Tại đây họ học hỏi về công bằng và sự tham gia có ý nghĩa vào quản lý rừng cộng đồng giúp chia sẻ lợi ích cho sự phát triển sinh kế của các thành viên cộng đồng.

Công bằng là một khái niệm mới đối với nhiều cán bộ, vì thế nhất thiết họ phải hiểu được ý nghĩa của khái niệm này trong khu vực. Các hội thảo RLG đã tập trung vào những nhu cầu này, thúc đẩy cả sự học hỏi và trao đổi kinh nghiệm quan trọng từ các bối cảnh quốc gia khác nhau. Bài tập Đánh giá công bằng trong đó có chuyến thăm xã Hương Lộc của các đại biểu là một trong những hoạt động trao đổi kinh nghiệm. Trong bài tập này, các cán bộ đặt câu hỏi mà họ tự thiết kế để hiểu rõ hơn mức độ công bằng của quản lý rừng trong xã. Nội dung này bao gồm việc so sánh giữa công tác quản lý rừng cộng đồng của họ và xã Hương Lộc, trong đó nhóm nhận xét rằng ‘chia sẻ lợi ích ở Việt Nam là một quy trình được hình thành tốt trong đó có sự tham gia của cộng đồng’, cả nhóm thống nhất là điều này cũng cần thực hiện ở các quốc gia khác. Một đại biểu nhận xét về vai trò rõ rệt của phụ nữ và nhận thấy tầm quan trọng của điều này. Những quan sát khác là về quy trình, đại biểu đề nghị ‘thành viên cộng đồng và cán bộ nhà nước phải được phỏng vấn riêng để họ có thể phát biểu tự do’.

Nhóm học hỏi khu vực được hình thành để giúp khắc phục những hạn chế về năng lực trong khu vực. Hầu hết các cán bộ lâm nghiệp đều tiên phong trong việc thu hút sự tham gia của cộng đồng và thực thi các chính sách và luật lâm nghiệp. Tuy nhiên, họ thiếu kỹ năng thu hút sự tham gia của cộng đồng lâm nghiệp và hiểu được những khái niệm quan trọng để bảo vệ họ. Hạn chế chính là động lực để hình thành RLG và những gì đã thực hiện đã thành công khi các thành viên học được cách thu hút sự cam kết tham gia của cộng đồng địa phương.

Trong khi sự kiện thứ 2 của Nhóm học hỏi tập trung vào những nhu cầu phát triển năng lực nghiên cứu bởi đây là kết quả xác định của nhóm đối với nội dung phát triển kỹ năng, các đại biểu còn đề cập nhu cầu được phát triển khả năng thúc đẩy và thảo luận cho hội thảo tiếp theo. Việc xác định theo nhóm đảm bảo cho chương trình GREEN Mekong ưu tiên cho các nhu cầu một cách hiệu quả hơn.

Sau khi các đại biểu xây dựng các câu hỏi ở Hội thảo tại Việt Nam, họ sử dụng những câu hỏi này khi về nước. Trong thời gian giữa hai lần Hội thảo, họ sử dụng các công cụ mới để thực hiện các nghiên cứu tình huống và thu thập thông tin về công bằng.

Để có cái nhìn sâu hơn về Hội thảo thứ hai của Nhóm học hỏi khu vực, hãy xem đoạn phim của chúng tôi, đặc tả các cuộc phỏng vấn với đại biểu về trải nghiệm của họ, tại địa chỉ: <http://youtu.be/7W-BEVJXcVs>

Hội thảo thứ ba của Nhóm học hỏi khu vực diễn ra vào đầu tháng 3 ở Siem Reap, Campuchia, tại đó các đại biểu chia sẻ ý tưởng về những gì họ có thể thực hiện với dữ liệu đã có và phát triển hơn nữa năng lực thúc đẩy đối thoại.

Nhóm học hỏi khu vực GREEN Mekong là một chuỗi 4 hội thảo dành cho cùng một nhóm đại biểu tham dự để củng cố năng lực cá nhân của họ và cơ quan tổ chức tương ứng thông qua việc trao đổi thông tin về công bằng xã hội, kinh nghiệm và các bài học trong mỗi quốc gia và trong khu vực hạ nguồn sông Mekong.

Nhìn nhận khái niệm và lợi ích của công bằng thông qua thực hành tại thực địa ở CHDCND Lào

Sau khi tham dự một chuỗi tập huấn ở CHDCND Lào vào tháng 11 năm 2014, Ông Bounchanh Lattanavongkot, Phó Giám đốc Chi cục Lâm nghiệp tỉnh Luang Prabang, đã có cơ hội đưa kiến thức vào thực tế và có được ấn tượng cụ thể về những lợi ích của việc thúc đẩy công bằng trong quản trị rừng. Ông Bounchanh là một trong những cán bộ nhà nước cấp tỉnh tham gia làm thúc đẩy viên trong thảo luận nhóm tập trung về ‘Công bằng trong quản trị rừng có tập trung vấn đề giới’ tổ chức ở CHDCND Lào.

Các thúc đẩy viên Lào là thành viên của Nhóm học hỏi khu vực GREEN Mekong. Thông qua trải nghiệm làm thúc đẩy viên, họ có cơ hội và bối cảnh để áp dụng kiến thức và kỹ năng từ lần tập huấn trước vào thực tế.

Kinh nghiệm làm thúc đẩy viên giúp các thành viên trong quá trình học hỏi về công bằng. Thành viên Nhóm học hỏi khu vực phát biểu rằng họ hiểu tốt hơn về chủ đề và quá trình thực hiện trong quản trị rừng cũng như các yếu tố công bằng, điều này giúp họ đánh giá tiến độ và đặt ra các mục tiêu trong bối cảnh địa phương.

Ông Bounchanh, Phó Giám đốc Chi cục Lâm nghiệp tỉnh Luang Prabang, thúc đẩy sự tham gia của đại biểu trong việc cụ thể hóa khái niệm công bằng.

Ông Bounchanh cho hay “Tạo điều kiện cho sự tham gia là đảm bảo quyền tiếp cận tài nguyên thiên nhiên. Và, khi chúng ta đảm bảo quyền của họ, điều đó mang lại sự công bằng. Người dân cảm thấy rằng họ có quyền và lợi ích trong công việc. Tham gia cũng có nghĩa là chia sẻ lợi ích.

Như vậy khi có quyền và lợi ích, người dân sẽ tự động tham gia. Khi người

dân, người trong thôn và cộng đồng trở nên tự tin, họ sẽ tham gia. Như vậy, đảm bảo công bằng là đảm bảo sự tham gia của công chúng”.

Chương trình GREEN Mekong tổ chức thành công ba Thảo luận Nhóm Tập trung (FGD) ở tỉnh Bokeo, Xaysomboun và Attapeu tại Lào vào tháng 10 và 11 năm 2014.

Mục tiêu của các Thảo luận nhóm này là 1) xác định và ưu tiên các vấn đề liên quan đến ‘công bằng’, bao gồm các thách thức, trong bối cảnh quản trị rừng và các chương trình liên quan ở mỗi tỉnh, 2) đánh giá các cơ chế hiện thời và những điểm mạnh trong quản lý lâm nghiệp dựa trên cơ sở đó cải thiện công bằng trong quản trị rừng cho người dân địa phương, và 3) xác định, đánh giá, và đề xuất phương hướng và biện pháp giải quyết các khoảng trống trong công bằng, cụ thể là công bằng giới, trong bối cảnh quản trị rừng và các chương trình liên quan.

Cập nhật từ Quỹ GREEN Mekong Challenge

Quỹ GREEN Mekong Challenge (GMCF) được thành lập từ đầu chương trình để hỗ trợ những người tham gia từ các tổ chức dân sự xã hội trong việc thực hiện các kế hoạch hành động hình thành trong các hội thảo khu vực. Từ đó, quỹ đã được phân phối đến 5 tổ chức dân sự xã hội (CSO) trong khu vực và được đưa vào sử dụng ở cơ sở. Là một cách để xem xét những tác động trực tiếp lên cấp cơ sở, 2 CSO chia sẻ kinh nghiệm để trình bày ở đây: PanNature (Việt Nam) và Diễn đàn NGO (Campuchia).

Một nhóm cán bộ kiểm lâm và cán bộ địa phương thảo luận về công bằng tại một hội thảo ở Việt Nam.

Thực tế cần thiết để thúc đẩy sự tham gia của cộng đồng trong quản lý bảo vệ rừng.

Một thành quả khác của chương trình tập huấn là đoạn phim tài liệu kéo dài 22 phút được trình chiếu 3 lần vào tháng 12 năm 2014 trên đài VTV2. Có nhan đề Màu xanh Ngọc Linh - For the Green of Ngoc Linh Nature Reserve, có thể xem trên YouTube: <http://bit.ly/1BN-DRWK> (bằng tiếng Việt).

Diễn đàn NGO ở Campuchia đã tiến hành một số hoạt động với sự hỗ trợ của GMCF, bao gồm cả phát triển năng lực và nâng cao nhận thức.

Tập huấn này là một phần chính của Chương trình GREEN Mekong, và hoạt động tập huấn cho tập huấn viên đã tỏ ra có hiệu quả đối với Diễn đàn NGO.

Các thành viên trong mạng lưới, đặc biệt là các thúc đẩy viên cộng đồng nông cốt, đã nâng cao kiến thức và kỹ năng trong việc thúc đẩy công bằng cho người dân trong bối cảnh quản lý rừng và quy trình REDD+. Tập huấn về công bằng vào 20-21 tháng 10 tạo cơ hội cho 25 thúc đẩy viên cộng đồng nông cốt (30% là nữ giới) được học hỏi về công bằng. Hoạt động này bao gồm các vấn đề công bằng trong vùng mục tiêu và áp dụng các khái niệm vào thực hành thông qua các chuyến thăm thực địa đến các địa điểm du lịch sinh thái dựa vào cộng đồng, để họ có thể thúc đẩy thảo luận trong cộng đồng của họ nhằm nâng cao công bằng. Một số đại biểu nhận xét rằng kiến thức, cơ hội và không gian cho sự cam kết tham gia là những thách thức để đạt được sự tham gia công bằng. Tham gia của cộng đồng địa phương trong việc ra quyết định là rất quan trọng để đạt được bền vững. – Teng Rithiny, Diễn đàn NGO Forum, Campuchia

Đại diện tổ chức nhận tài trợ từ Quỹ Green Mekong Challenge được phỏng vấn trong một chương trình nói chuyện “Cuộc sống và Tài nguyên Thiên nhiên” phát thanh trực tiếp trên nhiều tỉnh.

hay tài liệu tập huấn bằng tiếng Anh, giá trị này thể hiện rất rõ. Đại diện cộng đồng của Diễn đàn NGO có thể tham gia một chương trình nói chuyện trực tiếp có tên “ Cuộc sống và Tài nguyên Thiên nhiên” với chủ đề thảo luận “Đa dạng sinh học, cộng đồng và REDD+”. Với hơn 10 người gọi đến trong chương trình này và tâm nghe phù khắp tối thiểu 6 tỉnh, đây là một bước quan trọng hướng đến việc nâng cao năng lực của CSO, các cộng đồng bản địa và phụ thuộc ở địa phương, và chính quyền địa phương để hiểu được tầm quan trọng của đa dạng sinh học, vai trò của các bên liên quan và quản lý rừng cộng đồng.

Ngoài các hoạt động của Diễn đàn NGO và PanNature, các kế hoạch dự án GMCF khác bao gồm tiến hành khảo sát ở cấp cộng đồng để tìm hiểu và xây dựng các quy tắc và quy định quản lý và quản trị tài nguyên, và tiến hành hoạt động nâng cao nhận thức với các nhà báo người dân tộc thiểu số để họ hiểu tốt hơn về công bằng trong quản lý rừng và có thể lồng ghép các nguyên tắc này vào công việc của họ.

Đợt nộp đơn xin cấp tài trợ lần thứ 3 đã hết hạn vào tháng 12/2014 và sẽ được giải ngân vào năm 2015.

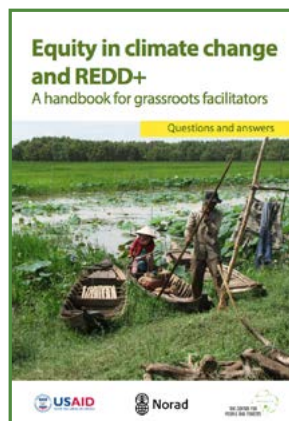
Diễn đàn NGO có kế hoạch tổ chức một cuộc tập huấn khác dành cho lãnh đạo cộng đồng và chính quyền địa phương (lãnh đạo xã) ở Mondulakiri, Campuchia vào năm 2015.

Diễn đàn NGO sử dụng GMCF để hỗ trợ nâng cao nhận thức có tác động rất tốt, đến được với đông đảo công chúng thông qua đài phát thanh. Với rất nhiều cộng đồng chưa thể tiếp cận internet

Công bằng trong biến đổi khí hậu và REDD+: Sổ tay dành cho thúc đẩy viên cơ sở

Sổ tay được biên soạn bởi RECOFTC và được đồng hỗ trợ bởi Chương trình GREEN Mekong do USAID tài trợ và Dự án Xây dựng năng lực cấp cơ sở cho REDD+ do NORAD tài trợ.

Sổ tay sẽ giúp các thúc đẩy viên cơ sở nâng cao hiểu biết của họ về các tiến trình và khía cạnh công bằng xã hội trong lâm nghiệp và biến đổi khí hậu, và hình thành các kỹ năng cụ thể để đưa những gì học được vào thực tế.

Đọc và tải xuống sổ tay này tại địa chỉ <http://www.recoftc.org/project/green-mekong/trainingmanuals-and-guides/equity-climate-change-and-redd-handbookgrassroots-facilitators>

Để nhận bản in, xin liên hệ green.mekong@recoftc.org

Các nguồn tài liệu về công bằng

Sách tham khảo trực tuyến về Lòng ghép giới trong Các đề xuất về thích ứng Biến đổi khí hậu

Sách tham khảo này dự định chủ yếu dành cho các cá nhân và nhóm muốn xây dựng đề án về thích ứng biến đổi khí hậu (CCA) quy mô lớn. Sách tham khảo cung cấp cho người đọc các công cụ để giải đáp câu hỏi 'Làm thế nào để lồng ghép tốt nhất các quan tâm về giới vào đề xuất CCA của chúng ta?'

Sẵn có tại <http://bit.ly/1BCKJ9k>

Phụ nữ và quản lý đất đai

Điều gì sẽ xảy ra nếu phụ nữ có cùng sự tiếp cận và kiểm soát như nam giới đối với đất đai, rừng, và nước? Cơ hội kinh tế sẽ tăng lên; an ninh lương thực sẽ tăng; tài nguyên thiên nhiên sẽ được sử dụng bền vững hơn. RECOFTC và WOCAN đã thiết kế đồ họa thông tin này để nhấn mạnh các thảo luận và đề xuất của Diễn đàn đối thoại khu vực về Sự tham gia của Phụ nữ vào Quản lý cảnh quan, tổ chức vào tháng 10 năm 2014 tại Thái Lan.

Sẵn có tại <http://www.recoftc.org/policy-briefs/women-and-landmanagement-infographic>

Vai trò của phụ nữ trong việc mang lại thay đổi trong ngành lâm nghiệp

Một văn kiện đáp ứng nhu cầu xác định các điểm bắt đầu thực tế cho sự tham gia của phụ nữ trong REDD+ được soạn thảo bởi Đồng Sáng kiến của Chương trình LEAF USAID, Phụ nữ Tổ chức vì sự thay đổi trong nông nghiệp và quản lý tài nguyên thiên nhiên (WOCAN) và UN-REDD. Có nhan đề NHỮNG PHÁT HIỆN VÀ BÀI HỌC KINH NGHIỆM: Rào cản và điểm khởi đầu cho sự tham gia của phụ nữ vào REDD+ ở châu Á Thái Bình Dương, văn kiện cung cấp các phương diện khu vực quan trọng, thu thập chứng cứ và nhấn mạnh những biện pháp thực hành tốt nhất.

Sẵn có tại <http://bit.ly/1wRhUlc>

Sự kiện RECOFTC, IIED Điều tra về công bằng trong quản trị rừng

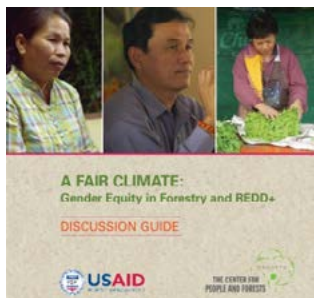

Vào ngày 3 tháng 12 năm 2014, RECOFTC và Viện Môi trường và Phát triển Quốc tế (IIED) tổ chức một sự kiện bên lề Hội nghị biến đổi khí hậu Lima về 'Các biện pháp tiếp cận công bằng trong quản trị rừng: Bài học cho sự phát triển an toàn.' Tại sự kiện được tổ chức bên lề các đại biểu chia sẻ kinh nghiệm về cùng cố công bằng trong quản trị rừng và các bài học kinh nghiệm về phát triển an toàn trong văn kiện chính sách REDD+.

Sẵn có tại <http://www.recoftc.org/policy-briefs/community-forestry-national-approach-safeguard-information-systems-sis>

Ổng kính giới

Xuất bản hướng dẫn thảo luận cho video tập huấn về công bằng giới

Môi trường bình đẳng:
Công bằng giới trong lâm nghiệp và REDD+ - Hướng dẫn thảo luận video

Đi kèm video tập huấn do các Chương trình GREEN Mekong và USAID LEAF châu Á sản xuất, tài trợ bởi USAID, hướng dẫn thảo luận hiện có sẵn cho các tập huấn viên và thúc đẩy viên cơ sở nhằm nhập sâu hơn vào khía cạnh giới của công bằng xã hội, liên quan đến các sáng kiến biến đổi khí hậu dựa vào lâm nghiệp, trong đó có REDD+. Các câu hỏi trong hướng dẫn sẽ giúp thúc đẩy những thảo luận liên quan đến các hoạt động quản lý rừng và quản trị rừng trong các bối cảnh địa phương và tổ chức.

Hướng dẫn thảo luận sẽ có bản tiếng Anh, Thái, Lào, Việt Nam, Myanmar,

Khmer, Nepal và Bahasa Indonesia, và đoạn phim cũng được trình bày bằng tất cả các ngôn ngữ này cũng như tiếng Malay.

Tài xuống hướng dẫn thảo luận tại đây: <http://www.recoftc.org/project/green-mekong/training-manuals-and-guides/fair-climate-gender-equity-forestry-and-redd-discussion-guide>

Xem đoạn phim tại đây <http://www.recoftc.org/site/resources/A-Fair-Climate-Gender-Equity-in-REDD-.php>

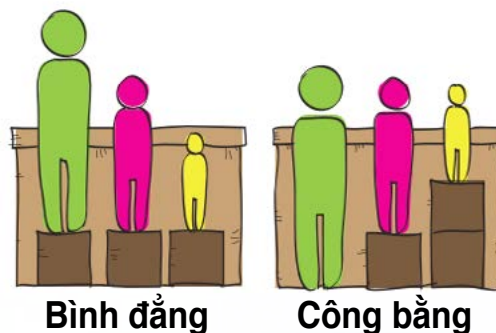
Để nhận bản in, xin liên hệ green.mekong@recoftc.org

Công bằng giới là gì?

Để hiểu tốt hơn khái niệm công bằng, trước tiên chúng ta có thể xem xét nguyên tắc bình đẳng - tất cả mọi người đều có quyền như nhau đối với cuộc sống.

Khái niệm công bằng thường bị nhầm lẫn hoặc sử dụng lẫn lộn với khái niệm bình đẳng, nhưng chúng không giống nhau. Bình đẳng có nghĩa là tất cả mọi người phải được đối xử như nhau, bất kể hoàn cảnh, tình trạng, địa vị.

Tuy nhiên khái niệm công bằng ghi nhận rằng không phải ai cũng có vị trí xuất phát như nhau và một số người có thể bị bất công thiệt thòi do những yếu tố mà họ không kiểm soát được. Công bằng giới vì thế là sự tháo gỡ những tình huống không công bằng và có thể tránh được, những tình huống này ngăn con người phát triển được hết tiềm năng của mình dựa trên giới.

Bình đẳng

Công bằng

Bản tin này phát hành bởi:

Chương trình GREEN Mekong

RECOFTC – Trung tâm vì Con người và Rừng

P.O. Box 1111 Kasetsart Post Office Bangkok 10903, Thái Lan

green.mekong@recoftc.org

www.recoftc.org/site/about-green-mekong

Những nhận định trong tài liệu này không nhất thiết phản ánh quan điểm của RECOFTC – Trung tâm vì Rừng và Con người và của USAID. Chúng tôi miễn trừ trách nhiệm do những lỗi hay sai sót trong việc biên dịch tài liệu từ văn bản gốc tiếng Anh sang các ngôn ngữ khác.

Chúng tôi mời bạn đọc chia sẻ các ý kiến phản hồi về bản tin này hoặc đóng góp cho bản tin những kết quả hoặc công việc của quý vị về công bằng. Hãy gửi email cho chúng tôi theo địa chỉ: green.mekong@recoftc.org